

Spis treści

Wstęp • 9

CZĘŚĆ PIERWSZA. WOJOWNICY • 15

Rozdział pierwszy. Lud pokój miłujący? • 17

- Porywczy... • 17
- ...wojowniczy... • 19
- ...nadzy, ale magią chronieni... • 24
- ...wręcz szaleni... • 30
- ...a do tego okrutni • 35

Rozdział drugi. Wojsko i drużyna • 39

- Od „wszyscy na huraaa!” do „niech co krwawy hegemon?!” • 39
- Od masy do sił elitarnych • 40
- Pojęcie drużyny • 44
- Od plemienia do państwa • 45
- Nad złoto cenniejsza – drużyna w krajach słowiańskich • 51
- Ruś • 51
- Wielkie Morawy i Czechy • 54
- Nad Bałtykiem – Pomorze i Połabie • 56
- „Becikowe”, zus i „500+” – casus drużyny Mieszka I • 64
- Drużyna a inne formacje • 72
- Trzykroć po dziesięć – liczebność i struktura wewnętrzna • 74
- Ilu ich było? • 75
- 10, 30, 300, 3000 • 79

Rozdział trzeci. Co z tymi wikingami? • 83

- Cmentarzyska drużynników – swoi czy obcy? • 83
- Lutomiersk • 87

- Ciepłe • 94
- Bodzia • 97
- Kastowa tożsamość • 103
- Gospodarze vs goście – (niepełna) lista obecności • 106
- „Nasi tu byli” • 111
 - Ramię w ramię z Niemcami • 111
 - Dania i Jomswikingowie • 113

CZĘŚĆ DRUGA. TAKTYKA A UZBROJENIE • 121

Rozdział czwarty. Partyzanci za Króla Ćwieczka, czyli najdawniejsi Słowianie na wojnie • 123

- Agresywni i przebiegli • 123
- Szpiedzy tacy jak my • 133
- Pre-Taboryci • 136
- Obleganie miast i... budowanie łodzi • 137
 - Pod murami drugiego Rzymu • 138
 - Z wizytą w Salonikach • 139
- Podsumowanie • 144

Rozdział piąty. Taktyka wojny lądowej • 147

- Broniąc młodych państw • 147
 - W nieprzebranych puszczech Polski • 147
 - Morawy – najlepszą obroną jest atak • 158
 - Połabskie bagna • 160
- Piechota, ta szara piechota • 161
 - I znów te połabskie bagna • 162
 - Reknica/Raksa 955 r. • 165
 - Nihil novi • 168
 - Łączyn 929 r. • 171
 - Konserwatywne Pomorze • 172
- Ułani werbują • 174
 - Komu konia? • 174
 - Polska • 178
 - Połabie • 181
 - Czesi • 183
- Współdziałanie rodzajów broni – casus Polski • 184
 - „Tak skończył Wichman” 967 r. • 184
 - „Mieszko sztuką zwyciężył” – Cedynia 972 r. • 189

Rozdział szósty. Architektoniczne elementy obrony • 193

- Grody • 193
 - Budowano... • 193
 - ...i dobywano • 203

Budujemy mosty... • 207

Wszystkie mosty prowadzą do grodu • 207

Mosty-fortece • 214

Mosty pontonowe • 215

Rozdział siódmy. Bitwy morskie • 221

Na rzekach... • 221

...i na morzu • 223

Mały może więcej – wczoraj i dziś • 226

Tak było... • 226

...i można tego dowieść • 230

Uzbrojenie marynarki i piechoty morskiej • 232

Ekskurs: Konungahela 1136 • 235

Spis ilustracji • 245

Cytowana literatura • 253